

DÉLMAGYARORSZÁG

Szerkesztőség Kárász-utca 9.
Telefonszám: 305.
Egyes szám ára 10 fillér.

ELŐFIZETÉSI ÁR SZEGEDEN
egész évre . K 24— félévre . . K 12—
negyedévre K 6— egy hónapra K 2—

ELŐFIZETÉSI ÁR VIDÉKEN
egész évre . K 28— félévre . . K 14—
negyedévre K 7— egy hónapra K 2.40

Kiadóhivatal Kárász-utca 9.
Telefonszám: 81.
Egyes szám ára 10 fillér.

Szeged, 1916.

V. évfolyam 127. szám.

Szerda, május 31.

LEGUJABB.

ZÜRICH: A Havas-ügynökség jelentése szerint a Földközi-tenger nyugati részén egy zászló nélküli tengeralattjáró elsüllyesztette az Irinkley angol gőzöst. A legénységet megmentették és Algirba szállították. Ugyanez a Vengeralattjáró elsüllyesztett két másik angol gőzöst is.

LUGANO: Varonában, Vicenzában és a hadizóna több más városában nagy pánik tört ki; mindenki menekül. Veronában az üzleti élet teljesen megbénult. Milanóban rémhírek terjednek az olasz hadsereg visszavonulásával kapcsolatban. A lapok könyörögve kéri a népet, hogy őrizze meg hidegvérét.

LUGANO: A menekülő lakosság részére a délre fekvő városokban, sőt Rómában is készítenek hajlékokat.

ROTTERDAM: A Daily Mail washingtoni jelentése szerint Grew, Gerard titkárja bizalmas küldetésben odaérkezett.

BERLIN: Vilmos császár az arcvonalra utazott.

ROTTERDAM: Angol lapok jelentése szerint Demirhisar pályaudvarát bolgár csapatok megszállták és a város környékén állást foglaltak. A Vardar-völgy több pontján gyakoriak az előrsi harcok.

HÁGA: Rendkívüli nagy feltűnést keltett az a hír, hogy Gleidl és Hurse admirálisok Párisba utaztak, hogy a francia kormánytól a blokád megváltoztatásáról tanácskozzanak. A Morning Post attól tart, hogy a blokád enyhítéséről lesz szó Amerika közbelépésére. Hurse küldetése különösen azért fontos, mert őt terheli a felelősség a londoni deklarációért.

SAJTÓHADISZÁLLÁS: Május 22-én tengerészeti repülőink egy nagyobb vállalkozást hajtottak végre az olasz szárazföldön. A sikeres támadás után gránátésőben vonultak hazafelé Banfield Gottfried sorhajóhadnagy vezetésével. Az egyik repülőgépet találat érte, motorja erősen kihagyott, mire kénytelen volt a tengerre leszállani. Banfield erre utána ereszkedett. A sötétben azonban megévesztette egy láng és egy ellenséges torpedónaszád mellett kötött ki. Tévedését azonban csakhamar részreverte; másodpercek alatt felrepült hirtelen, melléje ereszkedett a megsérült gépnek, felgyújtotta, a legénységét hydroplánjára vette és szerencsésen hazatért társaival együtt.

BASEL: A Baseler Anzeiger közli, hogy az olasz hadsereg ágyuparkjainak hatod részét vették el a győzelmes magyar-osztrák csapatok.

Ismét elfoglaltunk egy olasz páncélerődöt.

— Arsierotól nyugatra csapataink átkeltek a Posinán és birtokukba vették a déli parton lévő magaslatokat. — Az ellenség négy támadását visszavertük Bettalenál. —

BUDAPEST, május 30. (Közli a miniszterelnöki sajtóosztály.) Tegnap hatalmunkba került a Punta Corbin páncélerőd.

Arsierotól nyugatra csapataink kiterjesztették az átkelést a Posina patakon és birtokukba kerítették a déli parton emelkedő

magaslatokat.

Az olaszoknak Bettaletől délre fekvő állásaink ellen irányuló négy heves támadását visszavertük.

HÖFER altábornagy,
a vezérkari főnök helyettese.

A németek elfoglalták a francia hadállásokat a Mort Homme és Cumieres között.

— 35 tisztet és 1313 közlegényt elfogtak. — A thiaumonti erdőben előretolták harc vonalukat. —

BERLIN, május 30. A nagy főhadiszállás jelenti: A Labasee-csatorna és Arras közötti arcvonalon élénk tüzelés volt. Lens és külvárosai újból tűz alatt álltak. Tahurétól délkeletre gyenge ellenséges előretörések meghiúsultak.

A 304-es magaslatról egész a Maasig terjedő szakaszon fokozott harci tevékenység volt. A Bois de Corbeaux és a Cumieres erdőtől délre német csapatok egész kiterjedésükben elfoglalták a francia állásokat, a Mort Homme déli csúcsa és Cumieres falu között; sebesületlen foglyokban 35 tisztet köztük több törzstisztet és 1313 főnyi legénységet szállítottunk be. Cumieres falu

ellen intézett két ellentámadást visszavertünk.

A Maastól keletre helyi előrenyomulás által megjavítottuk a thiaumonti erdőben újonnan elfoglalt harc vonalát. A kölcsönös tűz itt időnként a legnagyobb hevességet érte el.

Repülőink tegnap este Ostende előtt megfigyelés szerint eredményesen megtámadták egy ellenséges torpedózuzórajt. Egy ellenséges kétfedelűt légiharc után St. Eloisnél lelőttünk, a repülőgépet tüzérségi tüzellel megsemmisítettük.

LEGFŐBB HADVEZETŐSÉG.
(Közli a miniszterelnöki sajtóosztály.)

Német osztagok elpusztították egy orosz erőd-sáncállást.

— Heves tüzérségi harc Besszarábiában és Volhiniában. —

BERLIN, május 30. A nagy főhadiszállás jelenti: Lipsktól délre német osztagok Searán át előre nyomultak és egy orosz erőd-sáncállásait elpusztították.

LEGFŐBB HADVEZETŐSÉG.
(Közli a miniszterelnöki sajtóosztály.)

BUDAPEST, május 30. (Közli a miniszterelnöki sajtóosztály.) Élénk tüzérségi harcok folynak Besszarábiában és Volhiniában. Egyébként nincs nevezetesebb esemény.

HÖFER altábornagy,
a vezérkari főnök helyettese.

A bolgárok megszállták Serest?

— Antant lapok szövetségünk előnyomulásáról. —

GENF, május 30. A Matin jelenti azt a szenzációs hírt, hogy a bolgárok Rupel-erődjén kívül, még további négy megerősített helyet megszállták. A görög helyőrség rövid ellenállás után visszavonult. A bolgárok egyenesen Kavalla felé nyomultak előre

és Serest már megszállták.

ZÜRICH, május 30. A Temps jelenti: A bolgár haderő a Struma-völgyön ereszkedik alá, Demirhisart megszállotta, mivel a görög csapatok elvonultak.

Gazdasági jövőnk.

Ira: Copony Traugott, orsz. képviselő, az Országos Iparegyesület igazgatósági tagja.

Szivesen teszek eleget annak a kérésnek, hogy a háboru után való gazdasági viszonyokról nyilatkozzam. Ezeknek a gazdasági kérdéseknek a kedvező megoldását csak a szövetségeseinkkel való legszorosabb kapcsolat és egyesülés útján tartom lehetségesnek, mert a békekötés utáni időben még inkább leszünk kölcsönös védelemre és támogatásra utalva.

Nemzeti szűkkeblűség és féltékenykedés nagyon veszedelmessé válhat ránk nézve. Becsületesen és nyíltan kell mennél szorosabban egybeforrnunk.

Ha nem így cselekszünk, vagy csak vonakodva és bizalmatlankodva, akkor ennek igen nagy kárát látjuk.

Németország ebben a háboruban ránk volt utalva, majdnem épen olyan mértékben, mint mi ö reá és szüksége van ránk a háboru után is. De viszont nekünk még inkább szükségünk van reá, mert annak a Németországnak kegyét, mely fegyveres erő dolgában a legelső és ha lehet, gazdasági teljesítőképessegre még elsőbbséget, erősen fogják mindenfelől keresni.

Nem tartom lehetetlennek, hogy Németország a békekötés után valamelyik mai ellenfeléhez, talán Oroszországhoz csatlakozzék, ha nagyon merevek, vagy tartózkodók lennének. Aki ma ellenfél, az holnap szövetséges lehet és a megfordítottja sem lehetetlen.

Ellenségeink is rajta lesznek, hogy egymástól elszakítsanak és hogy ezt elérjék, a békekötés után a mi hajlandóságunkat is fogják keresni. De nagy hiba volna, ha vonakodva és duzzogva a Németországgal való legszorosabb kapcsolat gondolatától eltérítettünk magunkat, mert ez a vég kezdete lehetne. Ezért Ausztriával és Németországgal való erre vonatkozó tárgyalásaink során minden közjogi szövegszálhasogatás, amely a csatlakozást meggátolhatja, vagy csak lazíthatja, legszentebb javaink ellen való vétkezés volna.

Sajtónk nem volt ezen a téren minden részében és mindig eléggé megfontolt, mert a mégis csupán egyesült erővel kivívott és elért sikerek mámorában szivesen ragadtatta el magát a mai saját erő kifejtésünk túlzott és egyoldalú hangoztatására, miközben a minden idők eme legnagyobb küzdelmében való fegyvertársaink a mi cselekedeteinknek látszólag igazságtalan kiemelésében az ő legalább olyan becsületesen és dicsőségesen kivívott sikereik bántó kisebbitését láthatják.

Ujságok nyomán támad a nép hangulata és a néphangulat uralja a politikát.

A felsorolt okok miatt tartom én a magunk érdekében is kívánatosnak, hogy még bizonyos áldozatok árán és minden elképzelhető módon mozdítsuk elő a középeurópai hatalmak gazdasági tömörülését. Ebben bizonyára igyekszik majd helyet kapni Bulgária, Törökország és Görögország, a Balkán és a Kelet is, bizonyára még más semleges állam és talán, akarva, vagy akaratlanul mai ellenségeink egyik-másik része is. Aki ebből a kombinációból kimarad és nem rendelkezik a három nagy óriás, tudniillik Anglia, Oroszország és Amerika példájára egy magában zárt, életképes gazdasági terület felett, az gazdaságilag és így politikailag is elsorvad.

Lehetséges, hogy határozott állásfoglalásom némelyek szemében túlzottnak látszik. Lehet. De meggyőződésem, hogy félmunkával és okoskodó tartózkodással mindent kockára teszünk. Vigyázzunk, hogy sikereink ne szálljanak fejünkbe. Épen mostani nagy erő kifejtésünk és a nyomában kimaradhatatlannul mutató kimerülés miatt sürgősebben, mint valaha, szükségünk van arra, hogy megbízható hű barátainkra támaszkodhassunk.

Mellékes, vajjon tiszta szövetség legyen-e, vagy pedig közbenső vámokkal való, vagy más néven nevezett megoldás-e, ellen-

ben igen fontos, hogy a forma rövid lejárta-e és közjogilag kevésbé lehorgonyzott legyen. Féltékenykedések és surlódások akkor is lesznek és hogy ha a forma nagyon laza, akkor futólagos hangulatoknak igen könnyen áldozatul eshetik. Az új szövetségnek azonban felbonthatatlannak kell maradnia, hogy

ilyen házi civódásokat túlélhessen. Az egyesülés teljes sikert és azzal összefüggő előnyöket csak évek múltán és hosszabb együttlétködés nyomán hozhat és ha a kötelék hamarabb elszakadna, mert nagyon laza volt a szerkezete, akkor mindegyik fél csak áldozatokat hozott volna.

Német hivatalos jelentés a Rupel-szoros megszállásáról.

— A görög őrséget visszavonulásra kényszerítették. —

BERLIN, május 30. A nagy főhadiszállás jelenti: Német és bolgár haderők abból a célból, hogy az antant-csapatok által szándékolta meglepetés ellen biztosítsák magukat, megszállták ebben az összefüggésben fontos Struma menti Rupel-szorost. Gyenge görög őrségeket visszavonulásra kényszeri-

tettünk, egyébként a görög felségjogok érintetlenek maradtak.

LEGFŐBB HADVEZETŐSÉG.

BUDAPEST, május 30. (Közli a miniszterelnöki sajtóosztály.) A délkeleti harctéren csend uralkodik.

HÖFER altábornagy,

Poincaré beszéde tiltakozás volt Grey magatartása ellen.

— Franciaország elkeseredése. —

Berlin, május 30. A *Dresdner Nachrichten* jelenti, hogy egy újságtudósító-iroda genfi munkatársa francia parlamenti körökből származó következő értesülést közli:

Angolország és Franciaország közt szakadék tátong. Hasztalan az a fáradozás, hogy ezt a szakadékot Angolország és Franciaország állítólagos harmónikus egységében elrejtse. Itt nyilvánul az egész különbség franciák és angolok közt. A francia még a siron tul is remél, az angol veszteség számláját, ha már nagyon nagy, mint akármilyen kontót lezárja és némi bosszankodással mégis csak napirendre tér. A francia érez, az angol gondolkozik. Nem tagadható többé, hogy az angolok és a franciák elidegenedtek egymástól, nincs meg már köztük az összefüggés, különböző célokért harcolniak, mindenki a maga céljéért, egyik sem törődik már a másikkal. Franciaország elhagyatva látja magát és Oroszországot hívja segítségül. Éppen ezért fogadták oly nagy lelkesedéssel az orosz csapatokat, amikor Franciaországba érkeztek. Ujongva kiáltották:

— Jönnék az oroszok, nincs többé szükségünk az angolokra!

De az orosz hadosztály nem fogja megmenteni Franciaországot. Greynek a béke kérdéséről való nyilatkozata nagy elkeseredést keltett Franciaországban. A cenzurának kemény munkája volt. A *L'Homme Enchaîné* és *Victoire* hallatlanul heves támadásokat akart közölni. Franciaország reszketett a visszafojtott dühtől és nem egy ököl emelkedett fenyegetődzőleg Calais felé. Pedig talán mégis igazságtalanok az angolokkal szemben! Ezek a maguk valójában látják a dolgokat és megvan az a hajlandóságuk, hogy a tényekből levonják a következtetést. Praktikusabbak, mert kevesebb az ideáljuk. Kevésbé szeretik, vagy — mondjuk — józanabban szeretik a hazájukat, mint mi és nem hajlandók, mint a franciák, a legutolsó forró vércsöppet is kiontani a hazáért. Ezt bizonyítja Grey nyilatkozata a *Chicago Daily News* munkatársa előtt. Poincaréval egészen másként áll

a dolog. Az ő nyilatkozata tiltakozás volt Grey ellen. Tul akarta őt harsogni, le akarta verni a józan elismerést, ismét föl akarta léleszteni a holtra fáradt háborus lelkesedést, amely az anyák, feleségek és gyermekek könyében alámerült. Új lelket akar önteni Franciaországba. Franciaország még sohasem sirt annyit, a föld még sohasem nyelt annyi francia férfit, mint ebben a háboruban. Ennyi reménység még sohasem csalódott meg, annyi átkot még sohasem mondtak, mint amennyit mondani fognak, ha Franciaország nem győz. És Poincaré azt akarja, hogy Franciaország győzzön. Az anyáknak, a feleségeknek, a gyermekeknek megígérte, hogy a férfiak vére a teljesen biztos francia győzelemért folyik. Poincaré irtózik az özvegyek és árvák népével való borzalmas leszámolástól, ezért fél a békétől. Halasztást akar!

Pollák Testvérek

férfi és női divalciók legnagyobb raktára. —

Legmegbízhatóbb cég. Legolcsóbb beszerzési forrás.

Csekonics-u. 6. Széchenyi-tér 17.
Telefon 854. Telefon 855.

Fonott utazó és ruhakosarak, virágtartó-állványok, gyékény és fatalpu cipők valamint papucsek jutányos áron beszerezhetők

HORN TESTVÉREK

kosár-üzletében, Károly-utca 4., Feketesas épület. — Telefon 14-95.

Ítélet Kopper Antal bűnügyében.

— Két hónapi foglár-fogházra ítélte a szegedi hadbírótság. —

(Saját tudósítónktól.) Ez év február hetedikén véres szenzációja volt Nagyváradnak. Kopper Antal volt bankigazgató, hadapród-jelölt, aki néhány napi szabadságát töltötte a családjánál, reggel nyolc óra tájban élesre fent kardjával a feleségét összekaszabolta. A dühöngő ember huszonhárom szurt- és vágott sebet ejtett a feleségén, aki a nagy vérvesztéstől és fájdalomtól még védekezni sem tudott. Véletlenül a szomszédos házban tartózkodott Kemény Ignác rendőrkapitány, aki az asszony jajveszékülésére figyelmes lett és a dühöngő hadapródot lefegyverezte. A rendőrkapitány hívására megjelentek a mentők, akik a súlyosan sérült nőt a biharmegyei kórházba szállították, míg Koppert a katonai őrző a 4. honvéd gyalogezred laktanyájába kísérte, ahol külön szobában helyezték el a még mindig örvénygő embert. Koppert a katonai hatóság letartóztatta és a szegedi honvédkerület fogházába szállíttatta. Kopper egy hónapig volt vizsgálati fogságban és csak akkor helyezték szabadlábra, amikor a felesége a kórházban a vizsgálat során tett vallomását, — a férje javára — módosította. Az asszony hetekig feküdt élet-halál között a kórházban és amikor felgyógyult, első dolga volt, hogy Szegedre utazott férjét meglátogatni. Kopperné, — mint azt a *Delmagyarország* annak idején jelentette — a Royal-szállodában lakott, amikor felgyógyulása után néhány napig Szegeden tartózkodott. Kopper Antal hadapródjelölt ellen a katonai büntetőtörvénykönyv 413 §-ába ütköző *gyilkosság büntetése* miatt folyik az eljárás. A bűnügyet kedden tárgyalta a szegedi honvéd hadosztálybírótság. A tárgyaláson Pappert Vencel alezredes elnökölt, a tárgyalást dr. Szerdahelyi László alezredes-hadbíró vezette. A vádhatóságot dr. Balla Emil főhadnagy ügyész képviselte, a vádlottat dr. Vajda Mihály főhadnagy védte.

(Kopperék vallomása.)

A tárgyalás pontban kilenc órakor a vádirat felolvasásával és ismertetésével kezdődött, azután Kopper Antalt hallgatta ki a bíróság. Kopper a vizsgálat alatt tett vallomását teljes egészében fenntartotta és a következőket adta elő:

— A vádat megértettem, magamat bűnösnek nem érzem. A harctérre 1915-ben mentem, ahonnan a tett elkövetése előtt három nappal kerültem haza. Nem felel meg a valóságnak, hogy én a feleségemmel brutálisan bántam, az sem igaz, hogy az első feleségem azért vált el tőlem, mert rosszul bántam vele. Aznap, amikor az eset történt, a feleségem nagyon felingerelt, azt sem tudtam mit csináljak. Nem akartam megölni, csak megfenyíteni. Az sem felel meg a valóságnak, hogy a feleségem meg a gyerekek nélkülöztek. Az első névtelen levelet szeptemberben kaptam. Amikor szabadságon voltam, csak két nappal a szabadság lejártá előtt vontam felelősségre a feleségemet. Megkérdeztem, tud-e valamit a mentésére felhozni. Ezen összevesztünk, a feleségem tiltakozott, amin én annyira dühbe jöttem, hogy elővettem a szolgálati revolveremet és föbe akartam magamat löni. A feleségem megfogta a revolvert, dulakodni kezdtünk, majd én egy pálcával ráütöttem. Később már nem tudtam mit cselekszem, lekaptam a fogasról a kardot és a lapjával többször rávágtam. Azt hiszem,

öttször ütöttem rá, aztán a kardot a falhoz támasztottam. Ekkor jött a rendőrkapitány.

Kopper vallomása közben többször a feleségére nézett és hangosan felzokogott.

Kopperné vallomásában előadta, hogy ő ingerelte a férjét, aki különben is nagyon ideges ember. Elmondja, hogy férjével a lehető legjobb viszonyban éltek, hozzá a férje sohasem volt goromba. Előadta még Kopperné, hogy egy szobát a férje tudta nélkül kiadott. Az ura követelte, mondjon fel az albérlőnek, de ő nem akart, mert szüksége volt a pénzre. A férje a névtelen levelek miatt is kérdőre vonta, ezen összeszólkoztak. A merénylet reggelén még az ágyban összeveszték, ő kétszer arculütötte a férjét és lelökte az ágyról, mert öngyilkossággal fenyegetőzött. Elmondta még Kopperné, hogy férje annyira önkívületlen volt, hogy nem ismert rá, amikor rávágott a kard lapjával.

(A tanúk.)

Tíz percnyi szünet után a tanukihallgatásokra került a sor. Az első tanu dr. Sterlinger Győző ezredorvos a következőket adta elő:

— Az ügyet magát csak a lapokból ismerem. Mikor Koppert a váradi laktanyába, — ahol akkor szolgálatot teljesítettem, — behozták, *örvöngett, annyira, hogy nem is mertem abba a szobába menni, ahol el volt helyezve*, csak az ajtónyíláson néztem be. Arra, hogy a hadapród mennyi idő múlva nyugodott meg nem emlékszem.

Dr. Szerdahelyi alezredes-hadbíró: Másnap megvizsgálta?

— Nem.

— Kopper nejét nem ismeri?

— Nem.

Dr. Vajda Mihály védő: Tette a vádlott viselkedése akkor önre olyan benyomást, hogy beszámíthatatlan és hogy tettét nem fontolhatta meg.

— Igen rám ezt a benyomást tette. Annyira örvöngett, hogy a magánzárkának mind a négy fala véres volt, pedig Koppernek csak egy kis sérülése volt az ujján.

Dr. Balla Emil ügyész: Láttá ön a sérülést?

— Nem.

A bíróság a tanu meghiteltetését *mellőzte*. A következő tanu Kemény Ignác nagyváradi rendőrkapitány. Kemény a következő tanuvallomást tette:

— A Szaésvai-utca 29. számú házban voltam szemlén. Át kellett mennem a 31. számú házba is, — ahol Kopper lakott — hogy egy falat megvizsgáljak. Amikor a kapun beléptem, nyöszörgést hallottam. Arra néztem, ahonnan a nyöszörgés hallatszott és ott láttam az üvegtornáccon állani Koppert, akinek véres kard volt a kezében. Hozzáléptem és felszólítottam, hogy adja át a kardját, mire ő valamit mormogott. Elvettem tőle a kardot, aztán a földön fekvő asszonyt akartam kivinni, ami csak nagynehezen sikerült, mert nehéz volt és véres, úgy, hogy mindig kieszt a kezemből. Amikor az utcához közel értünk, segítségért kiáltottam, azután a katonai készségért és a mentőkért telefonoztam. A mentők elszállították Kopperné, aki különösen a fején szenvedett súlyos sérülést.

Dr. Szerdahelyi László alezredes-hadbíró: Nem segélykiáltásokra ment be?

— Nem, csak a nyöszörgésre.

— Milyen benyomást tett önre a vádlott?

— *Olyan állapotban volt, amelyben embert még sohasem láttam*. Tajtékzott...

— Megismerte önt?

— Feltétlenül. Azt mondta: kapitány ur, hallgasson meg engem. Az asszonynak is oda kiabált, azt mondta: Gyere vissza lelkem, megmentelek, meggyógyítalak. Az asszony is azt kiabálta: mentsen meg kapitány ur.

Dr. Balla Emil ügyész: Láttá ön, hogy Kopper vagdalta a feleségét?

— Nem.

Dr. Szerdahelyi alezredes-hadbíró: Régebben nem tapasztalta, hogy Kopper ilyen ideges állapotban volt?

— A bankalapítás óta sok gondja volt.

Dr. Vajda Mihály védő: Ellenállt, amikor a kardját kérte?

— Nem, önként átadta.

A tanut megeskették.

Schwarz Mórné tanu, Kopperné unokanővére. Előadja, hogy nem volt jelen az esetben.

Dr. Szerdahelyi alezredes-hadbíró: Az eset előtt milyen viszonyban voltak a házastársak?

— Kopper a jelenlétemben mindig udvarias volt. Az asszony nekem, mint rokonnak néha elpanaszolt egyet-mást.

— Nem a harctéri levelekről volt szó?

— De erről is. Mondta, hogy ezért az ura felelősségre fogja vonni.

— Tud arról, hogy mintegy két és fél év előtt a vádlott egy ízben már rálőtt, vagy rá akart löni az asszonyra?

— Ha a vizsgálat alatt ezt vallottam, akkor úgy van.

— Az ön vizsgálati vallomása szerint az asszony azt mondta önnek a kórházban, hogy akkor reggel, amikor az eset történt, az ura azt mondta neki, hogy: nem hagyjak itt a bizonytalanságban, ma meg kell halnod?

— Nem emlékszem, lehet...

Dr. Balla Emil ügyész: Tud arról, hogy Kopper bevomulása után milyen viszonyok közt élt az asszony?

— Bizony nem a legjobb módban. Nélkülözött, mert csak a hadisegélyből élt.

A tanut a bíróság nem eskette meg.

Erdélyi Antalné egy házban lakott Kopperékkal, akikről azt vallja, hogy a háboru előtt boldog családi életet éltek.

Dr. Szerdahelyi alezredes-hadbíró: Említette Kopperné, hogy miért adta ki a szobát?

— Igen, mondta, hogy szüksége van a pénzre. Azt is mondta, hogy a férje haragudna, ha megtudná, hogy albérlője van. Nagyon félt az urától, sohasem mert elmenni sétálni, mert attól félt, hogy az ura egyszer betoppán és nem találja otthon.

— Adott az asszony okot arra, hogy az ura féltékeny legyen?

— Nem adott rá okot. Én a legtisztességesebb asszonynak ismerem.

— Tud-e arról, hogy Kopperné kérte a rendőrségen, hogy ne szállásoljanak hozzá tisztet?

— Igen, tudom, hogy kérte.

— Tud arról, hogy Kopper az első feleségét bántalmazta?

— Azt, hogy bántalmazta volna, nem tudom, csak azt hallottam, hogy féltékeny volt rá. Ezt maga Kopper mondta nekem. Amikor Kopperné az ura összevagdalta, hozzánk vánszorgott le négykézláb. A haja össze volt kuszálva és meztláb volt.

Dr. Balla Emil ügyész: Felolvasták ön előtt a vizsgálati jegyzőkönyvet, mielőtt aláírta?

— Nem.

A tanut a hadbírótság vallomására megeskette.

Sámuel Béláné tanu: Csak azt láttam, amikor Kopperné a lépcsőn négykézláb lemaszolt. Nekem az urára sohasem panaszkodott, arról azonban említést tett, hogy az urának valaki névtelen levelet írt és őt meggyanúsította. Azt is mondta, hogy emiatt az ura jeleneteket fog csinálni, ha hazajön.

A következő tanu Kurmann Margit 13 esztendőes eseléd, aki öt hónapig szolgált Kopperéknél. Amikor az eset történt, a fürdőszobában volt és így nem tud semmiről.

Sámuel Berta tanu a következőképpen vallott:

— Kopperné sokat éhezett, nagyon sajnáltuk és sokat segítettük. Vittünk be neki levest és húst. A szobát azért adta ki, mert szüksége volt a pénzre.

Dr. Szerdahelyi alezredes-hadbíró: Tud arról, hogy Kopperné férjének a harctérre küldött pénzt?

— Nem.

Kopper Antal: Azt mondja a kisasszony, hogy a feleségemnek enivalót vittek. Kérem, fentartja-e ezt?

— Igen. Azért vittük, mert láttuk, hogy nincs neki mit enni. Kopperné azonban nem kért.

Kopper Antal: Hányszor vittek enni?

— Minden héten, sokszor...

Dr. Balla Emil ügyész: Ki vitte be az ételt?

— Én.

Dr. Vajda Mihály védő: Panaszkodott az asszony, hogy nincs mit enni?

— Nem panaszkodott.

A tanut a hadbíróóság megeskette, aztán a tárgyalás folytatását az elnök délután fél 4-re tűzte ki.

(A délutáni tárgyalás.)

A délutáni tárgyaláson Erdélyi Antal tanut hallgatta ki a bíróság. Erdélyi lényegtelen vallomása után az orvosszakértők kihallgatása következett.

Az orvosszakértők: dr. Berger Mór és dr. Korda Jenő mindenképp a bűnjelként lefoglalt kardot vizsgálták meg és megállapították, hogy az ölésre alkalmas szerszám.

Dr. Berger Mór az orvosi láttelelet pontról-pontra bírálat alá vette, azután azt a véleményét nyilvánította, hogy a sérülések 18—20 nap alatt gyógyultak. Dr. Berger szerint a 25—30 vágás a beszámíthatóságot igazolja. Ha a vádlott önkivületi állapotban lett volna, úgy nem tudott volna 25—30 kardcsapást az asszonyra mérni, hogy nemesebb szervet ne sértsen. Megengedi ugyan, hogy a vádlott nagyfokban fel volt izgatva, de nem volt önkivületi állapotban. Dr. Streilinger véleményét nem fogadja el, miután dr. Streilinger a saját vallomása szerint nem vizsgálta meg Kopper.

Dr. Korda Jenő szerint Kopper a tett elkövetésekor erősen fel volt indulva és a beszámíthatósága is korlátozva volt. Szerinte a sérülések nyolc nap alatt gyógyultak.

Az orvosszakértők kihallgatása után a hadbíróóság az ügyész kívánságára felolvastatta Kopper első feleségének a késmárki járásbíróóság előtt tett vallomását, amelyből kitéjük, hogy Kopper rosszul bánt az első feleségével.

Dr. Balla Emil főhadnagy ügyész védő, dr. Vajda Mihály főhadnagy védőbeszéde után a hadbíróóság ítélelhozatalra vonult vissza.

(Az ítélet.)

Fél nyolc órakor hirdette ki dr. Szerdahelyi László alezredes-hadbíró a hadbíróóság ítéletét. A honvéd hadosztálybíróóság Kopper Antalt bűnösnek mondta ki a katonai büntető törvénykönyv 680. paragrafusába ütköző, testi biztonság ellen elkövetett könnyű testisértés vétségében és ezért a katonai büntető törvénykönyv 681-ik paragrafusa alapján az egy hónapi vizsgálati fogság betudásán felül két havi foglál-fogságra ítélte el.

Súlyosító körülményül vette a hadosztálybíróóság, hogy Kopper tudva és akarva és a felesége ellenében követte el a tettet. Enyhítő körülményül tudta be a bíróság Koppernek feddhetetlen előéletét és azt, hogy a felesége teljesen megbocsájtott neki.

Az ügyész három napon belül terjeszti be az ítélet ellen semmiségi panaszait. A védő szintén semmiségi panasszal élt és felebezést jelentett be az ítélet súlyossága ellen.

A megtakarított óra értékéből

juttassanak valamit a rokkant hősöknek

A Fehérkereszt Egyesület utolsó választmányi ülése.

(Saját tudósítónktól.) A Szegedi Fehérkereszt Egyesület kedden délután öt órára hirdette ez évi rendes közgyűlését, amelyen a régi egyesület feloszlását akarták kimondani, valamint a lovag Worsikowszky Károlyné nevére teendő 10,000 koronás alapítvány fölött kellett volna határozni. A közgyűlés azonban nem volt megtartható, mert a közgyűlésen a rendes tagok harmincnál kevesebben jelentek meg. Így dr. Rósi Izsó elnök indítványára választmányi ülést tartottak, amelyen a következők jelentek meg: Worsikowszky Károlyné, Raskó Istvánné, Polgár Lászlóné, Koszó Istvánné, Aigner Nándorné, Kiss Mórné, Meskó Antalné, Benedikt Ferencné, Róna Mihályné, Horváth Lajosné, dr. Rósa Izsó, dr. Pálffy József, Hauser Sándor, dr. Turcsányi Imre, Rainer Mór, Aigner József, Kovács György, Bokor Adolf és dr. Falta Marcel.

Miután a választmány megállapodott abban, hogy a közgyűlést június 10-én délelőtt 11 órakor tartják meg, dr. Pálffy József ismertette titkári jelentését az egyesület huszonöt esztendősi működéséről. A jelentést, amely a régi egyesület feloszlására és az elnök nevére teendő alapítványra is tesz javaslatot, a választmány tudomásul vette. A jelentésből közöljük a következőket:

Hoszu- esztendőkre terjedő szünet után összehívtuk a m. t. közgyűlést, hogy egyesületünk sorsa felől határozni méltóztassék. Szándékosan halasztottuk a közgyűlés egybehívását azért, mert reméltük, hogy időközben felmerül olyan egyleti tevékenység szükségese, amelynek megoldására a mi szerény keretekben mozgó egyesületünk vállalkozhatik. Hiszen fel is merült számos, megvalósításra érdemes szép eszme. Mindezek azonban olyanok, melyeknek eredményes megoldása messze felülmúlja a mi rendelkezésre álló csekély erőnket. Másrészt számoltunk azzal is, hogy az utóbbi időben városunkban nagy lendületet vett egyesületi szervezkedés annyira igénybe veszi a társadalomnak egyazon rétegét, hogy azt újabb terhekkel terhelni nem volna méltányos. De ezen tartózkodásunkban vezetett az a megfontolás is, hogy Egyesületünk a szegedi Lelenceház létesítésével, amiből később az állam által átvett m. kir. állami gyermekmenhely nagyszerű intézménye fejlődött, továbbá a züllött, vagy züllés veszélyének kitett gyermekek gondozására szolgáló szegedi Árpád-Otthon alapjának megvetésével, egyesületünk a maga elé tűzött gyermekvédelmi célt elérve, céljának és feladatának fényesen megfelelt és ezzel munkakörét kimerítette.

Ezért azt láttuk helyesnek, hogy az Egyesület bizonytalan helyzetét megszüntetendő a m. t. közgyűlés bölcsességére bizzuk annak eldöntését, hogy mindezen szempontok gondos mérlegelésével ajánlatos-e, szükséges-e feladatát fényesen megoldott, most már éveken át alvó egyesületünk új életre hívása, avagy helyesebb lenne összegyűlt tőkéinknek valamely aktuális, nemes célra felajánlása után egyesültünk feloszlását kimondani.

Mielőtt idevonatkozó előterjesztéseinket megtegnénk, méltóztassanak megengedni, hogy azon ünnepélyes alkalmat felhasználva, hogy egyesületünk ez évben 25. esztendőjét betölti, az egyesület működésére rövid visszatekintést tegyünk.

Egyesületünk 1891. november 8-iki közgyűlésén alagult meg Pálffy Ferenc akkori polgármester elnöklete alatt. Elnöknek megválasztottak: Pacor Kálmánné, özv. Wöber Györgyné, Kreybig Károly, Duka Marcell, Lobmayer Istvánné, özv. Worsikowszky Károlyné. Titkár lett: Kemechey Jenő, Pézfárnok: Wagner Gusztáv. Ellenőr: Gallovitz László. A választmányban helyet foglaltak: Polgár Lászlóné, Polgár Kohen Teréz, Rósa Izsóné, Mann Jakabné, Keméndi Nándorné, Wöber Antalné, Vajda J. Fülöpné, Zápori Nándorné, Mann Jakab dr, Rainer József, Pálffy Viktor, Rósa Izsó dr, Weiner Miksa, Tóth Pál dr, Rainer Mór dr, Szinger Mátyás dr, Fökövi Lajos stb.

Az egyesület jötevői közt említendő báró Gerliczy Ferencné és nemes Thichen Mária urnő, akik nagylelkű adományaikkal támogatták és elősegítették az egyet törekvéseit.

Az egyesület célja változatlanul a gyermekvédelemben mozgó és főtörekvése az országos központ támogatásával Lelenceház létesítésére irányult.

Intézményünknek az állam által törjént átvétele után az egyesület meghatározott működési kör nélkül maradván, bizonyos tétlenségi időszak következett és a figyelem új alkotás, új működési tér megválasztására megtalálására irányult. Erre kedvező alkalom kínálkozott 1906. évben, amikor az Országos Gyermekvédő Liga kiküldöttjei városunkban egy a züllött vagy züllés veszélyének kitett gyermekek részére létesítendő otthon felépítésének lehetőségéről tárgyaltak. A tárgyalások fonala ismét a mi egyesületünkhöz vezetett, mint amelynek segítségével tető alá lehetne hozni a széles alapokon tervezett alkotást. Gyermekvédelem körébe tartozó nagy hivatásu intézmény létesítéséről lévén szó, egyesületünk teljes megértéssel azonnal segítségére sietett az Országos Gyermekvédő Ligának és 1906. október 20-án 40.000 koronát kitevő készpénz vagyonát az építkezésekhez szükséges befektetéshez a Ligának felajánlotta. Ezen adomány döntő volt a Liga elhatározására és mihamarabb létesítette és 1908. augusztus 18-án rendeltetésének ünnepélyesen átadta.

Ezen újabb alkotással az egyesület pénztára teljesen kiürült, munkaköre kimerült. És előállott az a hosszú vakantia, amelyre jelentésünk elején rámutattunk, amely várakozással és új alkalmas működési kör kijelölésének találgatásával telt el.

Indítványozzuk, hogy egyesületünk 25 éves fennállásának emlékére az elnök kiváló érdemeinek elismeréseként határozza el a közgyűlés, hogy a Szegedi Fehér Kereszt Egyesület hadiárvaik javára Szeged város hatósága által kezelendő 10.000 koronás alapítványt tesz lovag Worsikowszky Károly ezredes özvegye nevére.

Magyarország vegye át a Duna-kérdésben a vezetőserepet.

Dr. Lederer Leo, aki mint a *Berliner Tageblatt* tudósítója, a háború folyamán rendkívül érdekes és értékes tudósításokat küldött lapjának a Balkánról, Konstantinápolyból, Gallipoli félszigetéről, Athénből, most Budapestről kelteve a következő miniket is közelről érintő cikket küldte a *Berliner Tageblatt*-nak, amelyet az vezető helyen hoz:

— *Regensburg* polgármestere a napokban Budapest városi képviselőjének indítványt küldött, hogy a *Dunamenti városok nemzetközi konferenciájának* az előkészítésére értekezletet hívjanak egybe. Miután *Budapest* és *Bécs* között egy kis házi perpatvar zajlott le azon kérdés miatt, hol tartásuk meg tulajdonképpen a konferenciát, annak a megtartása — bár annak az időpontjában nem történt megállapodás — biztosítottak látászik. *Kétezeröttszázötvenegy kilométernyi vízhálózatával, amelynek a főere 941 kilométerrel a Duna és amely hálózat hosszának a megkészszerződését a Wekerle-kormány vízi uttörvénye kiállításba helyezi.*

Magyarország kétségtelenül hivatott arra, hogy a Dunakérdésben átvegye a vezetőserepet.

Azonban azok a városok, amelyeket most a magyarok meg akarnak hívni a maguk szép fővárosába, nem az egyedüli tényezők, amelyeket az utóbbi időben, a Duna nagy problémája élénken vonz. A kormányok és a központi hatalmak és szövetségeseik katonai vezérkarai is nem kevésbé látják a dunai hajózás fejlesztésében, főképp pedig biztosításában a jövő egyik fontos kérdését. Közösen ontott vérrel szabadították fel az ősszel németek, osztrákok, magyarok és bolgárok az orosz-szerb bilinstől e folyamatot. Az új szövetség eleven jelképeként a Duna Ulmtól Lom Palánkáig szövetséges országokon ömlik keresztül és hullámain Németország és Ausztria-Magyarország gazdag munkáját viszi a Keletre. Ha van ma természetes kötelék, amely Németországot, Ausztria-Magyarországot, Bulgáriát és távolabbi értelemben Törökországot összeköti egymással, akkor kétségtelenül a Duna az. Ép azért a Duna-kérdés magva:

ezt az egyesítő köteléket minden jövőendő politikai bonyodalomtól függetlenül megtartani a négyes-szövetség számára.

A *Duna nemzetközi helyzetét* az 1856-iki párisi szerződés szabályozta. Ennek határozmányai, bár Oroszország azokat a jelen háború folyamán több ízben megsértette, ma is érvényben vannak, sőt a vad gyűlölet e napjaiban is együtt ülészenek a nagyhatalmak és Románia képviselői *Galaisban a Dunai bizottságban*, hogy időről-időre bizonyos e bizottság hatáskörébe utalt kérdésekről tanácskozzanak. Ezt a bizottságot az 1856-iki törvény 16. cikke állapította meg. Eredetileg csak az volt a hivatása, hogy megszabadítsa a Duna torkolatait minden hajózási akadálytól, később azután ez a bizottság állandósult. Az 1878-iki *berlini szerződés* 53. cikke e bizottság jogait helyben hagyta és ki is bővítette. Az 1883-iki *londoni Duna-konferencián* a berlini kongresszus szignatárius hatalmain kívül tanácskozási joggal a kis és közép dunaparti államok képviselői is résztvettek és akkor e bizottság hatáskörét kiterjesztették Brailáig, időbelileg pedig 1904. április 24-ig. Megállapodtak azonban abban, hogy e bizottság teljes hatalma ez időn túl, három évről három évre hallgatólagosan megújítottak tekintendő, kivéve, ha a szerződött magas hatalmak valamelyike egy évvel valamelyik hároméves ciklus lejártá előtt azt a szándékát nyilvánítaná, hogy a bizottság összeállításában vagy hatáskörében változásokat ohajt eszközölni.

Ezen határozmányok alapján működik ez a bizottság ma is, ellenben nem valósult meg még ma sem a párisi szerződésben kiállításba helyezett „Dunaparti államok bizottsága”, amelynek a hatáskörébe tartozott volna a hajózás szabályozása, a folyamrendőrség, a Duna egész folyásán a szükséges munkálatok végrehajtása és az európai Duna-bizottság feloszlata után a Duna torkolataiban és a határos tengerrészekben a hajózáson való örökös. Mert a Dunahajózási szerződést amelyet 1857-ben Württemberg, Bajorország, Ausztria és Törökország, mint dunaparti államok kötöttek, a többi európai nagyhatalmak nem ismerték el.

El kell ismernünk, hogy a Duna-bizottság ügyességgel és lelkiismeretességgel tett eleget azon feladatának, hogy a Duna torkolataiban való hajózást szabadon tartsa. A Dunának Szulinától Galacig való hajózhata-sát hét méternyi mélységik biztosította, a felvett járulékokból letörlesztette azt a kölcsönt amelyet munkálataira európai megbízása alapján fölvetett és azóta költségvetését elismerésreméltó egyensúlyban tartotta.

Csak egyet nem tudott megakadályozni, azt, hogy az antant-hatalmak a világháború kitörése óta a Dunával kizárólag a saját céljaira vissza ne éljenek.

Ha tehát Németország, Ausztria-Magyarország, Bulgária és Törökország közti szövetség igazi értéket akar képviselni, akkor

a Dunának a központi hatalmak és szövetségeseik között szabadnak kell lennie, a jövőt tekintve fokozott biztosítékok kellenek a Duna szabadságára.

Mily mértékben lesz ez a követelés megvalósítható, az természetesen a világháború kimenetelétől függ.

Már a párisi szerződés is elismerte a Duna-kérdésben a dunaparti államok külön jogait. Ezek az államok voltak eddig:

Németország	724 km.	parthosszal
Ausztria	682 „	„
Magyarország	1669 „	„
Szerbia	327 „	„
Bulgária	470 „	„
Románit	1243 „	„
Oroszország	53 „	„

A háború kimenetelétől, nevezetesen pedig *Románia végleges állásfoglalásától fog függni, vajjon Oroszország elveszít-e a Pruth torkolatától délkelet felé futó Kilia-ágot és vajjon Szerbiát legalább politikailag kikapcsolják-e a mértékadó dunaparti államok közül. A jövőben azonban*

semmiképpen sem lehetnek oly államoknak jogaik a Dunán, amelyek nem fekszenek a Duna mentén.

Különleges álláspontot képvisel e kérdésben Románia. *A Duna-torkolatok szabadsága Románia rég táplált vágya.* Neki inkább érdeke, mint bármely más államnak, Oroszországnak a besszarábiai Dunaparttól való eltávolítása. Oroszország és Románia érdekei egy kérdésben sincsenek nagyobb ellentétben egymással, mint e kérdésben. Tehát *dunai érdekeinek a biztosítását is csak a központi hatalmak oldalán érheti el Románia* s ebben is az a veszély fenyegeti, hogy az elhatározás kellő időpontját elmulasztja.

Milyen új, népjogi intézménnyel pótolható az antant-hatalmak által széttepett párisi szerződés, az nyílt kérdés. Három ut kínálkozik az érdekelt hatalmak számára: *Kollektív-szerződés* kötése a dunai államok között, *különszerződések* az egyes államok között a megkötendő kereskedelmi szerződések keretében. A saját dunai területén gyakorlandó *territoriális szuverenitásáról* természetesen egy állam sem fog lemondani. Ez

azonban nem zárna ki a *dunaparti államok oly bizottságát*, aminőt az 1856-iki párisi szerződés tervezett, sőt egy *nemzetközi Dunahajózási iroda* felállítását sem, aminő vasutforgalmi kérdésekben Bernben már meg is van és amilyen különböző *magyar tekintélyek* már javasoltak is.

Bármiképpen alakul is ki a Duna nemzetközi helyzete, a Dunahajózás egyik legnagyobb saját minden körülmények között ki kell a dunaparti államok egymásközti meg egyezésekből kiűszöbölni: *a törvényes határozmányok azonban azon khaosztát, amely a Dunán való hajózást „szabályozza.”* Ezt a feladatot is a dunai államoknak tartotta fenn a párisi szerződés. Az egységes hajózási szabályzat hatvan évig szabályozatlanul maradt.

Ezért szükséges aztán, hogy annak a kapitánynak, aki Ulmtól Szulináig hajózik a Dunán, tizenhárom württembergi, bajor, osztrák, magyar, bolgár szerb, román és orosz törvényt 1023 paragrafussal kell többé-kevésbé ismernie. Lehetetlen, hogy a jövőben *fokozottabb* dunai hajózás a paragrafusok ezen tömkelege mellett lehetséges legyen. Ha azt akarjuk, hogy a Duna a közös védelem és közös fejlődés azon hatalmas hordozója legyen, aminek a központi hatalmak és a többi dunai államok akarják, akkor a legkülönbözőbb kereskedelem-, forgalompolitikai kérdésekben még sok Duna-konferenciának kell összeülnie.

HIREK

0000

Befejeződtek a vizsgálatok.

A szegedi iskolákban befejezték a vizsgálatokat és június 3-án kiosztják a tanulóknak a bizonyítványt. Más években ilyenkor boldog szünet következik, a diákok gondtalan örömmel térnek haza pihenni és szórakozni. Most a tanév korábbi befejezésének is háborus jellege van. A közoktatásügyi miniszter tudvalevőleg főképpen azért rendelte el a tanévnek idő előtti bezárását, hogy a nagyobb tanulókat a szülők a gazdasági munkáknál segítségül felhasználhassák. A most következő szünet tehát a tanulók számára nem pusztán a pihenés időszaka lesz.

A háború az élet minden vonatkozásában érezteti hatását és a komoly idők komoly követelményeihez alkalmazkodnia kell mindenkinek. A gyermekek is vállukon hordozzák a megpróbáltatások keresztjét. Sokan árvaságra jutottak, még többjének az édesapja küzd a harctéren és nekik — nélkülözések és szenvedések közepette — dolgozniok és tanulniok kellett, hogy az eljövendő békés élet küzdelmeire felkészüljenek.

A tanévet be is fejezték, egy hónappal előbb, mint békés esztendőkből, de a háromhónapi szünet csak a tanulás gondját veszi le vállaikról, a megélhetés borja számos diáknak ott sötétedik továbbra is a homlokán, a melyet vidámabb kedv csak akkor derít fel, ha a harctérről jó hírt hoz a tábori posta. Boldog isteni adománya a fiatal léleknek, hogy apró örömök könnyen feledtetik el véle a szenvedéseket. Egyelőre a diáknak nincsen fontosabb annál, minthogy vége van a vizgáknak, befejeződött a tanév. Június 3-án a bizonyítványt — különösen ha jó — a kezükben oly boldogan sietnek haza az iskolából, mint más időkben, csak azzal a különbséggel, hogy ez a boldogság most — sajnos — nem tart soká.

— **A török közmunkügyi miniszterium műszaki tanácsának elnöke Szegeden.** *Fitri* Ozmán bég, a török közmunkügyi miniszterium elnöki osztályának főnöke egy hónapi tanulmányutra Magyarországra jött. Először Budapestet látogatta meg és kedden délben Szegedre érkezett egy heti tartózkodásra. Ez alatt az idő alatt meglátogatja a különböző szegedi ipartelepeket, a felső ipariskolát, a faipari szakiskolát, továbbá tanulmányozza a tiszai gátak építését. *Fitri* nagy magyarbarát, két fiát Szegedre hozta magyarul tanulni és iskoláztatni. Az idősebbik a főreáliskola negyedik, az ifjabbik az állami főgimnázium első osztályába fog járni. A fiúk a három hónapos szünidőt is Szegeden töltik, hogy addig magyarul tanuljanak.

— **Görgei végrendelete.** *Budapestről* jelentik: Kedden délelőtt hirdették ki *Görgei* Artur végrendeletét. *Görgei* eskély hagyatékát, mindössze néhány járadékpapírt, sógornőjére, *Görgei* Istvánnéra hagyta, aki — mint végrendeletének bevezető soraiiban mondja — negyven év óta szeretettel és gyöngédséggel gondozta. A végrendelet külön is hangsúlyozza, hogy esetleges más intézkedéssel szemben, *Görgei* minden tulajdona a sógornőjét illesse.

— **A vöröskeresztes kitüntetések kiosztása** A vöröskeresztes kitüntetések tudvalevőleg június 4-én osztja ki Szegeden dr. *Cicatricis* Lajos főispán. Amennyiben a jelvények erre az időre nem érkeznének meg, a kitüntetettek egyelőre az oklevelet fogják megkapni. Az ünnepség délelőtt 10 órakor a városháza közgyűlési termében kezdődik a főispán beszédével és az oklevelek kiosztásával; az ünnepség a Széchenyi-téren az újból felállított fahonvédnél folytatódik, első sorban az uralkodóház tagjai által küldött szegedi beverésével. A Vöröskereszt vezetősége *Perneczky* altábornagyot kéri fel annak a szögnek beverésére, melyet Jenő főherceg küldött.

— **Fölemelik a fogyasztási adókat.** *Budapestről* jelentik: A kormány tervbe vette, hogy a szesz, cukor, petróleum és sör fogyasztási adóját fölemeli. A hús fogyasztási adót nem emeli a kormány. Szó van arról is, hogy behozzák a gyufamonopóliumot, de ez még kérdéses; annyi azonban bizonyos, hogy a gyufafogyasztásra is adót vetnek ki. A szeszmonopólium behozataláról egyelőre még nincsen hír. Az új fogyasztási adók révén az eddigi év 300 millió helyett 500—600 millió jövedelemre számít a kormány.

— **A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetségének igazgatósági ülése.** Élénke látogatott és fontos igazgatósági ülést tartott új fővárosi otthonában vasárnap délután a VHOSZ igazgatósága *Szávay* Gyula elnöke alatt. Az elnöki jelentés megemlékezett elsősorban a Szövetség kezelő irodájának (Szegedről) — Budapestre történt áthelyezkedéséről, mely alkalomból többek között a miniszterelnöki sajtóiroda kiváló vezetője, *Drasche* Lázár Alfréd miniszteri tanácsos is megleghangu levélben üdvözölte a Szövetséget. Az áthelyezkedés alkalmával az elnökség közel 150.000 K-t kitevő vagyonszerzést hozott el Szegedről és gondoskodott annak a fővárosban való elhelyezéséről. Örömmel vette tudomásul az igazgatóság, hogy *Teleszky* János pénzügyminiszter köszönetét és elismerését fejezte ki a vidéki sajtónak a negyedik hadikölcsön sikere alkalmából, továbbá hogy az üdülő és rokkant hirlapírók részére felépítendő Sajtószállás akciója a magyar társadalom őszinte rokonszenvével találkozott. Az elnökség pünkösdkor társas kirándulást fog rendezni *Bárt-*

KORZÓ-MOZI

TELEFON:
11-85.

Igazgató:
VAS SÁNDOR

TELEFON:
11-85.

Szerdán és csütörtökön

Szenzációs műsor!

A feltökenny jegyesek.

Vigjáték 3 felvonásban.

Az átöröklés.

Nagy dráma 4 felvonásban.

Előadások szerdán 5, 7 és 9, csütörtökön 3, 5, 7 és 9 órakor.

Számozott helyek.

fára, ahol a Sajtószállás helyét is ki fogják jelölni, amiután megkezdődnek az építési munkálatok. Az igazgatóság foglalkozott az az érdekes tervvel, hogy a vidéki írók műveiből vidéki Almanachot fog kiadni, melynek jövedelme szintén a Sajtószállás céljait szolgálná. A folyó ügyek ismertetése után az igazgatóság a Szövetségnek a Magyarországi Hirlapírók Nyugdíjintézetében való képviseltetésével *Benedek* Árpád igazgatósági tagot bizta meg. *Fenyves* Ferenc titkár tartalmas jelentésben számolt be a titkári hivatal munkájáról és hangsúlyozta a hirlapírók szociális érdekeinek előmozdítását célzó tevékenység szükségét. Ezután az igazgatóság hadbavonult vidéki hirlapíróknak és azok családjainak 800 korona segélyt utalványozott és a debreceni „Csokonai-Kör” adományából a haretéren elesett vidéki hirlapírók hozzátartozóinak legközelebb szintén juttat segélyt. Végül negyven vidéki hirlapírót iktatott a rendes tagok sorába az igazgatóság.

— **Sulyosan sebesült 46-os hadnagy.** *Bach* Artur 46-os hadnagy, *Bach* Jenőnek, a Korzó-mozi tulajdonosának fia, akit az ellenéggel szemben tanusított vitézségeért már három ízben kitüntettek, körülbelül három hét előtt egy elszánt roham alkalmával gránátlövéstől karján és lábán sulyosan megsebesült. *Bach* Ferenc, önkéntes tizedes, aki bátyjának századában teljesít szolgálatot, sulyosan megsebesült fivéréért a vállára vette és a kórházra vitte. A hős hadnagyot a comenii kórházban ápolják, ahol *Vas* Sándor, a Korzó-mozi igazgatója meglátogatta. *Bach* Artur türelemmel viseli a szenvedéseket. Leginkább a lábát fájlalja, amelyet sulyosan megsebesített a gránát. Többi sérülései könnyebb természetűek. A vitéz 46-os hadnagy állapota javulóban van.

— **A dohány és a dohánygyártmányok árának felemelése.** Június elsejétől kezdve ismét drágul a dohány, a cigaretta és a szivar. A nagyobb keresletnek örvendő gyártmányok új árait itt közöljük: Szivarok: regalitas 24 fillér, Trabucos 22 fillér, britanica 20 fillér, operas 16 fillér, cuba-portorico 12 fillér. A szivarkák közül darabonként: nilus szopókával 9 fillér, sultan 6 fillér, memphis 7 fillér, mirjam 6 fillér, király és hölgy 5 fillér, hercegovina 5 fillér. A finom hercegovina dohány 100 grammos csomagban 3.60 korona; a közepfinom török 2.60 korona.

— **Megfelebbezett közgyűlési határozat.** Dr. *Gaál* Endre kultúratanácsos a májusi közgyűlésen javaslatot terjesztett be a színházi szerződés módosításáról. Miután a javaslat nem volt teljesen kidolgozva, *Wimmer* Fülöp és *Pásztor* József bizottsági tagok azt indítványozták, hogy adja vissza a közgyűlés a javaslatot a tanácsnak részletes kidolgozás céljából. A közgyűlés az indítványt elvetette és a tanács javaslatát fogadta el. A közgyűlés határozatát most *Wimmer* Fülöp és *Pásztor* József megfelelőzték a belügyminiszterhez.

— **A nagyváradai kórházi élmezők büntetése.** *Nagyváradról* jelentik: A nagyváradai törvényszék kedden folytatta *Strasser* Aladárné kihallgatását, akit a hadviselés érdekei elleni büntetést vádolt az ügyészség. Az elnök kérdésére *Strasserné* azt válaszolja, hogy nem tud arról, hogy a főherceg látogatása után a betegek a régi rossz ebédet kapták volna. Amikor az elnök fölemlítette, hogy a katonák részére zsizsikes borsót főztek és hozzátette, hogy adna-e *Strasserné* zsizsikes borsót a gyermekeinek, a vádlott elsápadt és azzal védekezett, hogy előírás szerint jártak el. — Zsizsikes borsót? — kérdezi az elnök. — Hát borsót, — szölt *Strasserné*. Az elnök konstatálja, hogy *Stras-*

serné dohos tarhonyát is főzetett a katonáknak, mire a vádlott hevesen tiltakozik és azt mondja, hogy ez csak egyszer történt meg és ekkor is a férje kivánságára, de ő többet nem engedte meg. Az elnök a két szakácsnő vallomásaiból megállapítja, hogy Strasserné több ízben is kiadott nekik dohos tarhonyát, de ők nem fogadták el. Az elnök a nyomozás adatai alapján utal arra, hogy Strasserék dr. Schaf Jakab ezredorvost uzsonnákkal, ingyenebédekkel és tokaji asszuval igyekeztek lekötöztetni.

— Kényszerhelyzetben voltunk, — védekezik Strasserné.

Arról, hogy a férje rendes havi fizetést adott *Bacsinszky* csendőrhadnagynak, nem tud. Azt, hogy a férjével annak letartóztatása után is levelezett volna, tagadja. Nem tud arról sem, hogy lakásán házkutatást tartottak. Az elnök csupán részleteket olvasott fel Strasserné naplójából, amelyet a *szegei* vizsgálati fogsága alatt készített. A naplóban sok érdekes részlet volt.

— Kért-e Rádl ügyvédtől tanácsot, — kérdezte az elnök.

— Igen voltam. Két betétkönyvet vittem és megkérdeztem, hogy mit csináljak velük. Az ügyvéd azt mondta, hogy ha tisztességesen szereztük a pénzt, akkor nincs ok elrejtteni.

— És Ön dacára ennek elrejtette!

Ezután az elnök megállapította, hogy Strasserné a fogságban is levelezett a férjével. A leveleket hajtűvel írta. Ebben az időben buskómor volt és öngyilkossági gondolatokkal foglalkozott. A délutáni tárgyaláson *Bodnár* Hermina szakácsnőt hallgatták ki, aki terhelően vallott. Előadta, hogy nemcsak a férje, hanem Strasserné is intézkedett, hogy kisebb adagokat adjanak a katonáknak. (A tejet és a bort is megvizezték. A tanut nem eskették meg, mert ő is tettehársnak látszik. A tárgyalást szerdán folytatják.)

— **Halárusítás kilószámra.** *Kiss Gyula* törvényhatósági bizottsági tag indítványt tett arra, hogy a halárusítás csak kilószámra legyen megengedve, darabszámra pedig ne legyen szabad halat árusítani. Az indítványt a tanács kiadta dr. *Szalay* József főkapitánynak véleményezés végett. Az indítvánnyal a városi tanács a legközelebbi ülésen fog foglalkozni.

— **A detektiv büne.** 1915. szeptember 18-án hajnalban *Adorján* Jeromos újvidéki detektiv minden ok nélkül letartóztatta *Singer* Mihály újvidéki üzletvezetőt és több órán át a rendőrkapitányságon fogva tartotta, sőt tetteleg is bántalmazta. *Adorján* részegen betért *Singer* üzletébe, ahol bort rendelt. Az üzletvezető látta, hogy a detektiv részeg és nem akarta kiszolgálni. *Adorján* ezen annyira dühbe jött, hogy a kaszárnába sietett, ahonnan két katonával tért vissza, akikkel *Singert* a rendőrségre cipeltette. Az újvidéki törvényszék személyes szabadság megsértése és súlyos testisértés miatt *Adorjánt* három havi fogságra ítélte. Kedden foglalkozott az ügygel a *szegei* ítélőtábla és a törvényszék ítéletét indokainál fogva helybenhagyta.

— **A hadbavonult katonák családtagjainak** segélyezésére alakult központi bizottság május 31-én, szerdán déli 12 órakor a városháza bizottsági termében ülést tart.

— **Védekezés a veneriás betegségek ellen.** A nemi betegségek elleni védekezést szorgalmazó, tisztán társadalmi alapon szervezkedő *szegei* bizottság június 3-án délután 6 órakor a városháza tanácstermében ülést tart.

— **Holttest a Tiszában.** Hétfőn éjjel egy 45 év körüli férfi hulláját fogták ki a felső tiszaparton a Tiszából. Dr. *Berkes* Dezső kerületi orvos megvizsgálta a hullát és megállapította, hogy a halál okát fulladás okozta. A holttesten küllerőszak nyomai nem voltak konstátálhatók. Kedden délelőtt dr. *Borbola* Jenő bűnügyi kapitánynak sikerült a hulla kilétét megállapítani. (A kifogott holttest *Prellinger* József kendergyári munkással azonos. *Prellinger* május 24-én tűnt el a *Petőfi* Sándor-sugárút 15. szám alatti lakásáról.)

— **A süket asszony öngyilkossága.** *Kelemen* Antalné 58 esztendő, *Hóbiártbasa*-utca 26. szám alatti lakos kedden reggel afölötti elkeseredésében, hogy néhány nap előtt megsüketült, a kutba ugrott, ahol megfulladt. A kózkórház hullaházába szállították.

Tanuljunk idegen nyelveket a Városi Nyelviskolában. Telefon 14—11.

Pihenő a verduni front mögött

Két napi szabadságra mentem a front mögötti kis helységbe, hogy megfürödjem, mossassak és megborotválkozzam. Aki fölvalt, szerenésés viszontlátást kíván. Erre szükség is van, mert egy lépést sem tehetni meg annak veszélyeztetése nélkül, hogy az embert elkapja egy francia gránát. Mindenfelé szórják őket a legnagyobb kalibertől.

Itt a futóárok vége. A „gránátok útján” — így nevezzük a *Forges-endón* keresztülvezető utat — sietve felkapaszkodik az ember. Laza tagokkal, minden percében készen arra, hogy beleugorjak a lapos utmenti árokba. A sziürke sár felesapódik a köpenyre. Sárréteg borít be mindent. A cipőm bőre vörös és lyukas, mint a tapló.

Gyöngyvirág és szarkaláb mosolyog a gyér napsugárban, amelyet újabb esőfelhő zsarnoki módon el fog takarni. Hogy virágot szakítsak, arra nincs idő. Arra sines, hogy hallgassam a madarak esicsergését, amelyek az ezer meg ezer gránáttól sebzett erdőből nem menekültek el. A tavaszi fák világoszöld lombjában hintáznak. Csak a lövedékek zugását hallgatom, miközben szemmel tartom a gödröket és árkokat, hogy fedezéket találjak, mihelyt közelemben hullanak le a gránátok.

Az erdő ritkul. *Drillancourt* és *Gercourt* rommá lőtt házait a ny puha kézzel simogatja. Ragyogó sznek: a zöld, arany, kék és bíborvörös árja terjeng szét a *Maas* völgyén.

Most jó *Sivry*, *Brabant*.

— Hogy még mindig nem mondanak le a győzelem reményéről! — szól mosolyogva az egyik bajtárs. Aki ezt a területet elvesztette, az le van győzve!

Keresztülhaladunk *Septsarges* erdején. A tüzérségi harc tompán és távolból hallik. Egy

fácán kiáltoz. Foglyok rebbennek föl. Az erdőben elrejtve lezuhant repülőgép pihen. Szétzuzottan. Nemzeti színei elfakultak. Ami használható volt rajta, el van távolítva. Néhány vászonrongy, néhány drót, eltört rudak. Madárakra emlékeztet, amely télen elpusztult. A bogarak tavasszal fölfalták. Néhány toll és esont maradt belőle, holott azelőtt büszke ivben keringett az erdő fölött.

Most benn vagyok a kis faluban, ahol pihenőm lesz. A forgalom élénk. Lőszeroszlopok, élelmezési és egészségügyi oszlopok. Zászlóaljok, amelyek fölváltásra indulnak, zászlóaljok, amelyek pihenőn vannak.

Estére meg vagyok hiva. Milyen különösen hangzik! Néha egyik-másik bemászott a fedezékünkbe: „Emberek, nincs egy korty kávétek? Olyan borzasztóan szomjas vagyok!”

És barátom nagyszerűen megvendégel. Sőt kése, villája és tányérja is van a számomra. És mi mindent nem képes adni! *Tokmajonészt* és datolyát. Ki mer ilyenre egyáltalán még csak gondolni is?

Másnap napsütés. Ruhám tiszta, esizmám bekenve. Fölmegyek a falu mögötti magaslatra és nézek a *Mort Homme* és a 304. magaslat felé. Mozdulatlanul állanak a sárga léggömbök a kékségben. A nehéz tüzérség tüzeit irányítják. Magas füstoszlopok ülnek a harc terep fölött. A levegő reszket a gránátok bömbölésétől. — És a pacsirták mégis énekelnek!

Oly hamar elfelejti az ember a veszélyt. Az állati fölülkerekedik minden más érzelmen. A pók, amelyet az imént megérintettél, az ijedelem pillanatának a hatása alatt csak megmeredten ül. De a következő pillanatban már rácsap a légyre és fölhalja.

Este a falu piacán hangverseny. Egy ezred zenekara játszik. A katonák lomha mozdulatokkal sétálnak föl-alá. Karjuk nehéz, lusta nyugalommal mozog. Az, aki a tüzből jó, ujjnak és figyelemreméltónak látja azt.

Valamikor megmosolyogtuk a bolondos írókat, akik az emberi szépségért lelkesültek. Ma ezt már nem tehetjük. Legkevesebbé itt, ahol a barát és ellenség hakatombái esnek áldozatul.

Azért születtek, hogy rendeltetésük beteljesedése előtt elpusztítsák egymást? Kidöntjük a fát, mielőtt a gyümölcsét ismernők?

A zenekar vidámat játszik. A katonák lassan, gyönyörködve sétálnak föl-alá. A távolban szakadatlanul bömböl az ágyudörgés.

Talán hamarosan megindul a roham.

A. Goswick.

Fényképezőgépek

s az összes fényképezési cikkek kaphatók a

Segesváry-drogeriában

Kárász-utca 6. Telefon 3-42.

Alkalmi könyvvásár Várnay L. Könyvkereskedésében, Szegeden.

==== Az irodalom legnagyobb kincsei rendkívül leszállított áron szerezhetők be ====
1916. június 20-ig.

Alkalmi könyvvásár Várnay L. könyvkereskedésében, Szegeden.

Az irodalom legnagyobb kincsei rendkívül leszállított áron szerezhetők be
1916. június 20-ig.

SZINHÁZ MŰVÉSZET

0000

SZINHÁZI MŰSOR:

SZERDA: A nagymama, vígjáték.

CSÜTÖRTÖK délután: Az ezred apja. Énekes bohózat.

CSÜTÖRTÖK este: Mágna Miska, operett.

PÉNTEK: Király Ernő vendégfelléptével Legénybuesu, operett.

SZOMBAT: Király Ernő vendégfelléptével: Bájós ismeretlen, operett.

VASÁRNAP délután: Suhancz, operett.

VASÁRNAP este: Király Ernő vendégfelléptével Szibill, operett.

Ünnepi előadások. A színházi iroda jelenti: Csütörtök ünnepi estén, két előadás lesz. Délután fél 4 órai kezdettel a kitűnő kacagató bohózat, az *Ezred apja* kerül színre, a címszerepben Szilágyi Aladárral, akinek ez egyike legjobb szerepeinek. Este *Sümegei Ödön* bucsufelléptével a *Mágna Miska* kerül színre ezúttal tizenegyedyszer.

Nagymama. A színházi iroda jelenti: Ma este bucsuzik *Miklósi Margit* és *Gazdy Aranka* Csiky Gergely örökbeesü poetikus darabjában. A beteg Hantos Irma helyett Pirooska szerepét Koháry Klári játssza.

Király Ernő felléptei. A színházi iroda jelenti: Pénteken kezd meg Király Ernő három estére tervezett vendégjátékát. Az a rendkívüli és vendégnél is szokatlanul megnyilvánuló érdeklődés, mely már is mutatkozik a művész minden vendégjátéka iránt, legelőlegbben igazolja Király Ernő nagy népszerűségét.

Telefon:
13-16.

Telefon:
13-16.

Tűzfűt és kőszén

fűtés, üzem és cséplés célokra teljes vagonrakományokat is azonnal szállít és vidékre továbbít. Tűzfűt motorommal háznál is fűrészelek.

Viderker Pál fa- és szénkereskedő.

Szeged, Honvéd-tér 1. szám.

Veszek

viselt férfiruhát, tört aranyat, ezüstöt, ékszer, revolvert, értékes szőnyeget, cipőt — butoron kívül mindent — a legmagasabb áron készpénzért.

Groszmann Gyula Róka-utca 6. sz. Telefon 14-18.

Café Restaurant

NEUHOLD

Feketesas-utca 11. sz. Hétféltér.

Naponta

frissen csapolt
sör. Kitűnő borok.

Állandóan izletes Zóna-
reggelik. Minden időben
étkezés. Naponta zene.
Tisztelettel Neuhold Dezső.

Szenzációs újdonság!

Fényes Samu dr.:

Háborus jegyzetek

Ára 5 korona.

Neumann Frigyes:

Középeurópa

Ára 5 korona.

Aage Madelung:

A megbélyegzettek

Regény Ára 5 K 20 fill.

Berend Miklós dr.:

Harcéri naplója

Ára 6 korona.

Bálint Jenő:

Ópium

Ára 3 korona.

Szabó László dr.:

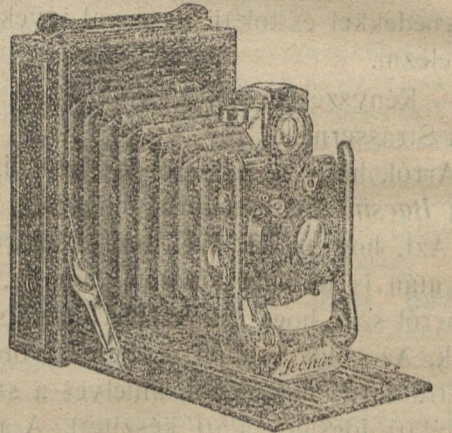
A modern újságírás

Ára 4 korona.

Kapható:

Várnay L. könyvkereskedésében.

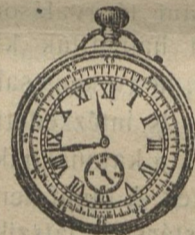
Fényképezési gépek.

10-500 koronáig Görz és Zeiss
lencsékkel. Nagy raktár minden-
nemű fényképezési cikkekben,
— eredeti gyári árakban —

Sandberg Henrik optikai
intézet
Szeged, Széchenyi-tér 16.

T. vevőimnek jól berendezett sötét
kamrát díjtalanul rendelkezésére
bocsájtok.

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelettel értesítem a n. é. kö-
zönséget, hogy Iskola-utca 19.
szám alatt óraszüzetet l. r.
javítóműhellyel nyitottam.
Raktáron tartok legjobb minő-
ségű zseb-, fali- és ébresztő-
órákat, minden egyes óra pontos-
san szabályozva. — Mindennemű
órák javításáért szavatosságot vállalok. Felemlítem
még, hogy 10 évi gyakorlatom alatt Magyarország
legelső műhelyeiben és Svájc legnagyobb gyáraiban
dolgoztam. **Pápai Dezső**, chronometer
Tisztelettel és műőrák.

Hajószülés ellen
csakis az ártalmatlan Lein-
zinger-féle „Hajrestorer”
használja. Ára 1 K 20 fill.
Kapható Leinzinger Gyula
gyógyszertárában Szeged,
Széchenyi-tér. 250

Legjobb hajfestő az
országosan elismert Lein-
zinger-féle. Ára 2 K 50 f.,
Kapható Leinzinger Gyula
gyógyszertárában Szeged,
Széchenyi-tér. 250

Fájós fogára vegyen
mielőbb a híres Lein-
zinger-féle fogcseppből
üvegje 60 fillérért kapható
Leinzinger Gyula
gyógyszertárában Szeged,
Széchenyi-tér. 250

Gyomorbaajosok di-
csérlik a Leinzinger-féle
gyomorresepp jó hatását,
Üvegje 1 koronáért kapható
Leinzinger Gyula,
gyógyszertárában Szeged.

Izzad valamely test-
része? Ugy használja a
dr. Leinzinger-féle kipró-
bált szert. Üvegje 60 fillérért
kapható Leinzinger
gyógyszertárában Szeged,
Széchenyi-tér. 250

Hajhullás, hajkorpa
gyorsan elmúlik a Lein-
zinger-féle „Chinaha-
j-sze-sz” által. Ára K 1-20
Kapható Leinzinger Gyula
gyógyszertárában Szeged,
Széchenyi-tér. 250

Popper cipő a legtartósabb.

MAADER cipőüzlet

SZEGED,
Széchenyi-tér 2. szám.

Telefon 311.

Báli cipőújdonságok.